

Erxim hain ba bata bexi urgasiin tylee

Respyyblikiin byxii kolxozniguud ba xydeø azaxlin specialiistnuudta xandaza biøhen, AZO-uudai ba MTS-uudai staarøa agronomuudai.

AZO-uudai ba MTS-uudai staarøa agronomuudai respublikaanska soveçcaari bolbol 1939 onoi xabarai tarilgada beledexelei jabasiji xel-seze yzeed, „SSSR-ei zyyn urdaxi ganduu raioonuudta bata bexi urgasa xuriaalgiij xangaxiin xemzeenyd tu-xai“ SSSR-ei Sovnarkoomoi ba BK(b) Paartiin Centraal-na Komiteedel, 1938 onoi oktiaabriin 26-nai istoriçeske togtoolijii xemzeejabuul-ganuudaigaa yndehende tabiza, respyyblikiin kolxoo-zuudai poolinuud deere batalig urgasa xuriaalgiij xangaxiin konkretno xemzee nydyiji gargahan baina.

Soveçcaani bolbol „SSSR-ei zyyn urdaxi ganduu raioonuudta bata bexi urgasa xuriaalgiij xangaxiin xemzeenyd tu-xai“ SSSR-ei Sovnarkoomoi ba BK(b) Paartiin CK-ei togtool xadaa gansaxan le ganduu zyyn urdaxi raioonuudta biøe, myn le manai Buriaad Mongol ASSR-de gan gasuurtai temesele temeselei bojevoi prograamman bolzo ygexe baina—geze temidegle.

A roteñiçeske xemzee-jabuulganuudai byxii arga-nuudiji zyboer ba xysedoe xereglege, myn tereñelen xy lœ azaxiin zebseggyd ba mašinuudiji maks maal-naar xereglege bolbol er-xim hain ba bata bexi urga-sa xuriaaxa jabadalda šid-xexii udxasanartai baina.

Xydeø azaxiin ynder dee-de mehanizaca, agronomiçeske nauukii ugaa jixed-bæltenyyd ba socialis gazartariaalangai staxaanov-cuudai, kolxozno yiledben-rynydei xeden zuugaad tyry xynnydei bajalig oop, xydeø azaxiin intelligence-nydei olon tooto otriaad—ede byxit bolbol urgasa deeselyylegiin siidxexii recaaguuud myn ba manai respyyblikiin gazartariaalangai oor-ganuudai garta baina, ene-xa laa priroodiin bodoto ezelgesen bolxo ba terenii ilaxa argabaidalnuudiji bidden ygene.

Gebeø, manai respyyblike xadaa iime argabaidalnuud-tai baibaşı haa, mynøe xyr ter agroteexnikii hular xeregleze jabahan respyyblike de toogdono.

1939 ondo bata bexi urgasiiji xuriaalgiin tylee temeselei siidxexii xeregesel bolxo, paar ba ziaabb xalalgiin plaaniud xadaa pozoornoor tahaldagdahan ba agroteexnikii plan zil-hee zil byri xysedoe dyrged deggyi baina. Eneenei urda tee jabuulagdahan agrotexniçeske xemzeejabuul-ganuudiji sanaran ton muu ba manai ysllovidio paariji kyltyvaacalalga, zniivenydyte lyşceeni xelge xadaa xereglgedeggyi, sortovoi tariganuudai ploosadijii yrgedelgiin tylee ba tedeniij sebereer bailgaxiin tylee temesel yseø xolo dutuutai baina.

Soveçcaani bolbol ede byxii xaraadaa abaza, iime xydelmeri xadaa respyyblike dotor bata bexi urgasiiji xuriaaxiin tylee bolşevig temesel biøe ba „SSSR-ei zyyn urdaxi ganduu raioonuudta bata bexi urgasa xuriaalgiij xangaxiin xemzeenyd tu-xai“ SSSR-ei Sovnarkoomoi ba BK(b) Paartiin CK-ei istoriçeske togtooltoi zoxidoxyi baina geze temidegle.

Bidener, AZO-uudai ba MTS-uudai staarøa agronomuud bolbol gan gasuurtai temesele jabadalai prograamma bolxo, Sovnarkoomoi ba BK(b) Paartiin CK-ei togtool zebsieglegdeze, sagai ularilai jamarsji slycainostsha ton sylee baixa batalkanai yiledberili stabilii-na baaziji BMASSR-te bai-guulxiin tylee eehediingee byxii znaani ba oopediij ygeze, enegeeree zil byriiin 7-8 milliard ppyd tariaji xuriaalgiin temeselei xeregte praktiçeske ba şid-xexii alxam uragsaa xexe geze ujalga abanabdi.

Kolxozno baigualtaiin byxii xyse sadalaar ba agronomiçeske xeregeselnydei byxii arsenaalnuudai gan gasuurtai temeselde oroxiji uraalanabdi.

Gazariit gynzegii xaxaligaar, silegdehen yreheer, ydebreenniydeer, zyb se-vooborodijii jabuulalgaar, zunai ba ybelei xura boroaji maksimaalna xereglegeer, byxii xydelmerinydijii bogonixon bolzo todyr giger, agro elio ativna xydelmerinydei yrgeneer emxidxegdehen seetnydeer, 1939 onoi xabarai tarilgada ziøete hain beled-xelgeer, mašina-traktora paarkiji sag bolzortona ba erxim hain remoontololgoor gan gasuurtai dobtolon oroxo.

Bidener bolbol SSSR-ei Sovnarkoomoi ba BK(b) Paartiin CK-ei togtoolijii xel-seze yzeed manai respyyblike bolbol sagai ularilai jamarsji baigaa haan, gektaar byriiin dunda ziøegeer, oroohoto kyltyrnyydei talaar 12 ceentner ee dooso biøe tariaa, kartavka —120 ceentner ba oovoço 140 ceentnerhee dooso biøe ploosadij deere, agro-teeknikii byxii koompleksii xeregleze, ynder deede urgasiin ucaastoguudiji bai-guulxa ujalga abna.

9. Respyyblike dotor malai tezeel beledxelge ba ybehe tarilgiin ton hula baihaniji xaraadaa abza, zerlig urgamaalnuudai yrehe sugluuljii emxidxexe. Niutagai ysllovinuudiji xaralsan, nege-xojor kolxozuudai, seke eerlingee azaglagalga doro, olon zilei ybehenei yrehenydijii bii bolgolgii ba şinzelgiin xydelmeri sag yrgelze xuriaadag bolx zorilgohoo ylyy xyndetei bai-blagodaarna zorilgo bai-xagi yjm. Ene istoriçeske zorilgiin siidxelgede bidener bolbol eehediingee byxii xysiji, zinianiji ba oopediijii mobilizovaalxabdi.

Bidener bolbol xabarai tarilgijii ba xydeø azaxiin ziliyi ziøete hainaar yngergexin ba tereende beled-xexin tylee Irkyygei ba Çitiin ooblastinuudiji sozialis sorevnovaanida urixa tu-xai kolxozniguudai iniciatiivii xalunaar haisaaza, demzeze ba amarşalza dooro durasagdahan ujal-guudiji abanabdi;

1. 1939 onoi agrotexniçeske xe zeejabuulganuudai plaa-niiji erxebi, ynder deede şanartaigaar, togtoogdohon sag soonb gyisedxexe ba ylybyşelen gyise ixexe jabadalii xangaxa. Eneenei tulada kolxozno brigadaa byxende sag yrgelziin zvenoonuudiji emxidxexebdi. Yderbiirin kontrool, agrotexniçeske tuhalamza ba pooli deere tede zvenoonuudai xydelmeri xangaxabdi.

1939 onoi janvaariin 10 xyter semfoondin beled-xeljii dyrgexer, yrehe seberl-igii sagyrgelziin zve-noonuudiji emxidxexebdi, yrehiji zyboer xadagalalga ba terenei xaruuhalalgiij emxidxexebdi.

2. BMASSR-ei byxii aimaguudai tus tusagaar kolxozuudai 9-10 xydelmeri yderhœ dees biøe deertiin oroohoto kyltyrnyiin tarilgaxiin tylee dyrygexere.

3. Xyrehende şilg togtooxiin tulada ertiinşti, myn tereñelen oroinşji jarovoi kyltyrnyyde zoriulagdahan byxii paar ba ziaabuili, tarilgii urda tee zaabol bo-

ronoilokojabdalijii xan xaxa. 4. 1939 onoi xabir ertiin oroohot jarovoi kyltyyre nydei ploosadijii 1 proceenthee ba prooslin 75 proceenthee baga bişijinjarovizirovanna yreheer tarixa.

5. 1939 onoi janvaariin 30-haa xozom biøede, kolxozniguudai yrgeneer maasiin dunda yrgeneer zyblen xelsyylze, raioonoi agro-raavilnuudiji zoxlooxiin ujalga abnabdi. Tereegeere, ynder deede ba togtuuritai urgasiin tylee temeselde kolxozuudai konkreetne agrotexniçeske xytelberi ygeze bainabdi.

6. Kolxozniguud, yrgen maassada zoriusalza aimagai ba respyyblikaanska xeblet-nydeer damzuulan, agrotexniçeske asuudainuudai sag yrgelziin konsultaaca yrgeneer jabuulxiin ujalga abnabdi.

7. AZO ba MTS-uudai agronom byxen agronomiçeske huralsalai sag yrgelziin yrgeneer emxidxexe ba eehediingee 4-5 kolxozuudai agrotexniçeske huralsalai kryzooguudiji bii bolgoko ujalga abna.

8. Agronom byxen, xaa ta laboratooriuudai oopendigniudiji jyrenxiiden xytelberilxeee gadana, 1939 onoi zun 1-2 kolxozuudai 10-15 gektaarhaa dooso biøe ploosadij deere, agro-teeknikii byxii koompleksii xeregleze, ynder deede urgasiin ucaastoguudiji bai-guulxa ujalga abna.

9. Respyyblike dotor malai tezeel beledxelge ba ybehe tarilgiin ton hula baihaniji xaraadaa abza, zerlig urgamaalnuudai yrehe sugluuljii emxidxexe. Niutagai ysllovinuudiji xaralsan, nege-xojor kolxozuudai, seke eerlingee azaglagalga doro, olon zilei ybehenei yrehenydijii bii bolgolgii ba şinzelgiin xydelmeri sag yrgelze xuriaadag bolx zorilgohoo ylyy xyndetei bai-blagodaarna zorilgo bai-xagi yjm. Ene istoriçeske zorilgiin siidxelgede bidener bolbol eehediingee byxii xysiji, zinianiji ba oopediijii mobilizovaalxabdi.

Paartiin uraaliiji dagan, bidener, soveed intelligenceciin olontooto otriaaduudai negenei tylelegesener, xydeø azaxiin specialiistnuudai bolbol „BK (b) P-in istoorniin xuriaangii kyrsiiji gyzegiigøer yzexe ba xydelmeriin bolşevig stiiliiji şudalxabdi.

Leenin—Stalinai paartiin tug doro, kommunizmiin aguu jixie ideinydei delxeji şinedxegse ba şinedxen bai-guulgasj idein latini tylee xydelmerilxe, zoxixo ba zo-roon baigualxa ba komuniis oobşestviin jireedyin yjin azana amagalan baidai, tula xydelmerilexe—ed-xadaa soveed intelligenceciin egeel xyndetei, egeel bla-godaarna zorilgo myn!

Staarøa agronomuud: BYYGIN—Ysøtein MTS. PEREVAALOV—Sagaan Uhanai MTS. ŞAAMANOV — Gaşain MTS. TITOON — B-Kynaliin MTS. ŞELKOOVNIKOV—Okino Kliyyiin MTS. MAKASHEV — Tarbagatain MTS. ba busad, xamta 32 xyn.

11. Kolxozuudhaa ba xydeø azaxiin tyry xyndydei, brigadiirnuudai, kolxozniguudai xoorondo socialis sorevnovaaniji yrgeneer emxidxexe, ligedee tarilgada ziøete hainaar beled-xexin ba yngergexin, Byxesojuzna xydeø azaxiin vilstavkede xabaadaxa erxe oxiin tylee sorevnovaanida zergelze baihan aimaguudai urixa.

12. Kolxozuudhaa ba xydeø azaxiin tyry xyndydei Byxesojuzna xydeø azaxiin vilstavkede xabaadaxa tuxal medylygenydi ygeljij emxidxexe.

Gazeed zaxilga hainaar yngergedee Zediin aimagai zarim pooc-tiin takaguudaa ba kolxoz-niguudai dunda agitaci onno-maassova xydelmeri zyboer tabihan deerehee gazeed ba zurnaaluudiji zaxiulxu kam-paantiila ilangajaa Doodo-oriin pooc-tiin takag (naçal-nigiiñ Mixailov), Derestein (naçal-nigiiñ Cereenov), De-restein somonoi „Krasna okticabro“ ba „socializm“ kolxozuudta eximeer yngergedehen baina.

C. Zimbeejev.

Kabaanskiin aimgyisedkoomoi 6-daxi pleenym

1938 onoi dekaabiin 29-de Kabaanskii aimgyisedkoomoi 6-daxi pleenym xydelmeriyye dyrygebe. Pleenym bolbol orgamaassova xydelmeriin bædal tuxai, bolxoo baigaa xynzonoi peerepi tuxai, kolxozuudai doodox xubaari, mode-beledelejai baihan tuxai asuudai nuudiji xelsebe.

Pleenym xydelmeride BMASSR-ei Verxoovno Soveedel preziidymei tyrylegse, SSSR-ei Verxoovno Soveedel depyataad nyixer Belgaajev xabaadsaba.

Aimgyisedkoomoi tyrylegse nyixer Roodijev doklaad tušaa preenide yg xelgesed bolbol aimgyisedkoomoi xydelmeriyyi erid kritikkelbe. Y e xelgesed bolbol aimgyisedkoom ba tereenei tahaguud bolbol soveeddydei seekce ba depyataadska gryppenyyde xytelberi ygøegyi baihan deereheen. soveeddydei 182 seekcenyyd, 36 depyataadska gryppenyyd jixen kide xydelmerilegøyi baihan ba seekciin çleengyyd bolbol 1937-38 onuudai torso soo hungagşadaidaa urda otçoodoo ygøegyi baihaniji temideglebe. Gadana, aimagai 21 selsoveeddyd-hee miin 6 selsoveeddydiiñ hungagşadaigaa urda otçoodoo ygøegyi baihan jiçen xide şalgagdadaggyi, arxiivuudta xedeteg baihan baibani negende toologdo no, tiime tula, tus aimbol 1 mal azaliji xygzyyxe talar tyry huuri ezeli xin tula, bolşeviitstsko orolsoxo johoto gebe.

Pleenym bolbol xydelmeriyye eximeer emxidxehi exime xydelmerilegødi BMASSR-ei Verxoovno Soveedel Preziidymei xyndiit grahamotaar şignahan baihan gebel, I.X. Voolkov (Kabaanskiin selsoveedel, Vo-rişilov) neremzete kolxoz), S. V. Kapystin (Seerginske selsoveedel Stalinalai neremzete kolxoz), I.N. Batalov (Baturinska selsoveedel (Pyti Socializm“ kolxoz) gesedii i şagnaba.

Pleenym bolbol aimdotoroo xydelmeriyye deeselyylen haizaruulxiin tyle konkretni togtoomzo abhan baina. G. Sibirlaag.

Angusun—Staxaanovec

„Socializm“ kolxozoi çleen (Zede) Dorzo Sagadaajev geg-ge 1938 onoi IV-dxi ba 1939 onoi 1-dexi kvaartalnuud suo 1500 tyxerigei pyştiine tuşaxab geze Derestein selbpoottö dogovor bataldan baina.

Mynøe nyixer Sagadaajev xadaa 1938 onoi IV-dxi kvaartal suo 13 ynege, 1 şone ala-

han ba biøe anquudiji barla selbpooodoo tuşazza, dogovor oo ylyybşelen dyrygehen baina.

Nyixer Sagadaajev bolbol anguriitn sezoonoi dyryl yseø 1000 tyxerigei pyştiibariza tuşaxab geze xelene.

C. Zimbeejev.

Soveed Sojuuz dotor

Tyrkmeenei SSR-ei Farabska raionoi Cybiinei ne-remzete kolxoz bolbol doxood xubaariia exilee. Kolxozniguudiji azalta yder byxendee 10 tyxerig abxa. Kolxozniguudiji Komeekin bylenir 24400 tyxerig abxa baina.

Individuálna zilişne ba-ilega Uralıskada vriyenelelgeze baina. Hyyeli xojor zilnyyde xydelmerised ba al-paxaagşad 641 ger baihan baina. Eneenei ploosadij xamta 79500 kvadraatna meetr.

Ordonikiidzin neremzete, Uralmas zavood (Sverd-lovsko) deere staxaanovska opedijii andaldalgin talaar bolhon dyryber yderi oobszavodskoi konfereence janva-riini 6-da dyrygen baina. Kon-

fereence bolbol solto staxa novcuudai ba azalai kom-dirnuudai doklaaduudiji du-laba.

Xaarekovska maşinno roitelne zavood „Mechanlik bolbol Soveed Sojuuzda ryşin karrofekombaina ga-gahan baina. Ene xadas ka taavaka ugaaxa ba arılgat xydelmeriyyi, ba tereeneh xrammaal bolbosorulka gaga-xaxa azaliji nege doryx gelsene baina. Kombaina ba bol caas suo 2-3 toonno ka taavaka bolbosorulka bai-Maşina bolbol tyryşing rezyltaadijii hainaar xar-la. Ene zavood bolbol çöso 150 kilogramm määr xerxexe xysetä mehanliice misoreezka garga.

Redaaktorijii tyr orologzo D. CEREMPILOON.

KIN DOTEAT IRNUUDTA

„Progreess“ „Erdem“ Aleksandr Neevski Granlica deere